

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Incllyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietary Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt XX. Idem (a) Episcopo Brixienſi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

In qua legatione non modò civili rerum statui consiluit vido, sed etiam Ecclesiasticos ritus promovit, atque adauxit. Siquidem teste Casario Hiltterbacensi, ejus sæculi scriptore; *lib. 5. cap. 56. & lib. 6. cap. 2. miraculorum*, decrevit, ut non nisi pulsata campanulâ litans sacerdos incrementam tolleret hostiam, nève deferretur infirmis; nisi eadem campanulâ perstreperente, sive ad excitandam fidelum pietatem, sive ut eâ ratione multiplicatis intercessoribus facilis exorata salus agrotantibus obveniret. Quem postea universalis Ecclesia motem complexa est. Laodic. Concilium convocavit; lapsisque clericis leges severiores dixit, ita ut religionis studio flagrans, alter Paulus videretur; quis ex parte memorant Placentinus, Agidiusque de Aurea Valle in *b. ff. Leodiensium Episcoporum*. Ab Innocentio III. anno 1204. Archiepiscopus Rhemensis in demortui Wilhelmi Alhimani locum adlectus; eidemque Guidoni Rhemensi Archiepiscopo, & S. R. E. Cardinali, ejusque successoribus Regum Franciæ inungendorum privilegia confirmat Innocentius anno 1205. idibus Maji, Pontificatus 3. Reg. Vartic. *epist. 75. fol. 24.* referunt Chenu in *feris. Præfulum Ecclesiæ Rhemensis, Ughellius tom. 1. Ital. sacr. fol. 203.*

(c) *Stallo.*] Quid sit stallum, exposui in *cap. 7. de rescript.*

(d) *Obviare.*] Licet enim possit Legatus referre certi beneficii collationem etiam in favorem certæ personæ, *cap. cum in illo, cap. si Apostolica 22. hoc tit. in 6.* & hæc reservatio videatur importare collationem beneficii vacaturi, hoc procedit, quando reservatio sit simul cum expectativa; quod prohibitum est, quia continet in se votum captandæ mortis alienæ, & ita non valet talis reservatio, ex hoc textu; si autem hujusmodi reservatio sit absque ulla

expectativa, quia tunc nullum jus quæsitum est ei, in cujus favorem reservatur, ideo valet talis reservatio, ut docet Casar de *Eccles. hierarch. distut. 3. de legatis, num. 11.*

(e) *Cum facultas se obtulerit.*] Magnum enim discrimen verlatur inter istam clausulam, & inter illam, *cum primum vaci erit*; nam virtute primæ clausulæ non protin ac vacaverit præbenda conferenda est, sed cum opportunum sit, *cap. 8. de concess. præbend.* Faciunt textus in *l. nepos 125. de verb. sign. l. 8. S. ult. ff. de testam. tut. l. rogo, ff. quando dies legati, l. ult. ff. qui sine manu missi.* ubi similes clausulæ reperiuntur.

(f) *Assignare.*] Juxta adducta in *cap. relatum, hoc tit.*

(g) *Quotidianas.*] Facit textus in *cap. cum, M. de consuet. & ex his duabus decisionibus aperte probatur, canoniam per se abique præbenda beneficium Ecclesiasticum esse, quod & notavi supra in cap. 1. nam Canonicus tantum, qui non habet præbendam; habet jus percipiendi distribuiti nes quotidianas, quæ licet fructus beneficii non sint, *extr. ad reg. postulasti, hoc tit. inter communes;* tunc tamen emolumenta, quæ propter officium impentum in Ecclesiâ præstantur, *Munera de distribut. q. 6. per totum. Barbosa de Canonis, cap. 21. Solorzanus de juribus honorarius, num. 431.* Nec contrarium probat textus in *cap. in nostra, de rescript.* ubi cum agatur de Canonicis, & illis, qui in Canonicos fuerant recepti, dicitur nondum eos Ecclesiasticum beneficium fuisse ascensos: ergo quia canoniam per se non est beneficium Ecclesiasticum. Cujus textus difficultate motus Fabricius in *praxi, de benef. de titul. & in titul. num. 9. 21. & 39.* affirmavit canoniam per se non esse beneficium: sed difficultati illi facile satisfacies ex adductis in *eadem cap. in nostra.**

CAPVT XX.

Idem (a) *Episcopo Brixienti.*

TUæ fraternitatis devotio. *Et infra:* Præterea consuluit, cum sæpe contingat, quod ad unam præbendam duo clerici, propter nimiam importunitatem petentium eliguntur, utrum confirmanda sit talis electio, vel potius irritanda. Nos igitur attendentes, quod si duo clerici unam præbendam tenerent, illud esset contra Concilium Turon. (b) quod præbendam inhihet sectionem; & si unus illorum ipsam obtineret præbendam, sub expectatione alius, contra (c) Lateran. statuta Concilii remaneret. Inquisitioni tuæ taliter respondemus, quod talis electio de rigore juris penitus est cassanda.

NOTÆ.

(a) *Brixienti.*] Ita etiam legitur in tertia collatione, *sub hoc tit. cap. 6. & in cap. tua, de pract. ubi alias partes hujus decretalis congesti, & inscriptionem exposui.*

(b) *Turonense.*] Relatum in *cap. majoribus, hoc titul.*

(c) *Lateran.*] De quo agemus in *cap. 2. de concess. præbend.*

COMMENTARIUM.

Plerumque contingit ad unum idemque beneficium duos eligi, seu præsentari; & cum unus tantum sit instituendus, nec dividi possit inter duos beneficium; aut nullus electio confirmatur, ex traditis in *cap. majoribus 8. hoc tit. aut electione unâ infirmatâ, altera confirmatur: quod procedit datâ aliquâ prioritate inter utramque electionem; cap. dilecto 25. hoc. tit. late probat Solorzanus tom. 2. de jure iudic. lib. 2. cap. 9. unde si Pontifex unam, eandemque præbendam duobus successivè conferat; licet in aliis actibus posteriora prioribus derogent, *l. palmas**

In p. de pactis, l. licet, §. Divus, ff. de iure Codicil. Valenzuela consil. 63. num. 184. tamen in eo casu rescripti data attenditur, ut probavi in cap. capitulum, cap. plerumque, de rescriptis. & qui primo rescriptum impetravit ad beneficium, præferitur illi, qui secundo ad idem beneficium litteras impetravit, cap. ex parte 12. de offic. deleg. nam cum virtute prioris rescripti jus acquiritur fuisset primo, non potest secundus admitti cum ejus præjudicio, ut probat doctrinam hanc expendens ad Indorum commendas Solorzano dicto cap. 9. per totum: facit textus distretus in cap. sibi absenti, de præbend. lib. 6. In aliis vero privilegiis pluribus concessis, cum alii per alium præjudicium non irrogatur, at-

tenditur tempus præsentationis litterarum, seu adeptæ possessionis, ut varios casus inde resolventes docent Kochier in tract. de primariis præbendis, pag. 24. Valenzuela consil. 128. num. 151. & consil. 104. num. 6. Cum ergo in præsentis casu ad unum, idemque beneficium duo electi simul fuissent, nullâ datâ prioritate temporis; & beneficium dividi non possit, juxta Concilium Turonense relatum in dict. cap. majoribus 8. ideo Pontifex in præsentis decrevit utramque electionem esse irritandam, ne ad unum, idemque beneficium duo admitterentur, repugnante Concilio Turonensis dispositione, de qua in dict. cap. majoribus, ex cujus commentario, quæ huc spectant mutuanda sunt.

CAPVT XXI.

(a) Idem,

Nisi essent viri providi, & honesti, tam ii, qui ordinationem fecerunt, quam illi, circa quos est facta ordinatione in Ecclesia vestra, super Prioratus negotio, ordinationem illam valde suspectam propter exempli perniciem haberemus. Quod ergo post concertationem diutinam ordinatum est circa unum de duobus electis, ut ipse habeat prioratum, hoc ex jurisdictione delegata secundum justitiam videtur effectusatum. Quod autem ordinatum est circa reliquum, ut ipse xx. lib. de redditibus Capituli, & xl. libras de proventibus Prioratus percipiat annuatim, hoc secundum providentiam intelligitur esse præceptum ex arbitraria (b) potestate, cum in delegatos fuerit (c) compromissum, qui auctoritatem sibi retinendo commissam, se pro bono pacis, & utilitatis hæc ordinasse fatentur. Quia igitur hæc ordinatione ab omnibus est recepta, possuntque licite Prior, & Capitulum de proventibus suis propter causas prædictas, non quidem ex pactioe partium, sed ex jussione judicum provisionem hujusmodi exhibere; nos eam hoc habito (d) moderamine toleramus, ut ad præstationem xl. librarum, non dignitas Prioratus, sed persona Prioris maneat onerata, ne fortè vel circa proventus aliqua videatur facta lectio Prioratus, ita quod ipso Priore defuncto, successor ipsius ad præstationem xl. librarum minimè teneatur.

NOTÆ.

(a) *Idem.* Ita etiam habetur in tertia collectio-
ne, sub hoc tit. cap. 7. ex neutra tamen com-
pilatione constat cui missa sit præfata decisio,
nec inter epistolas editas à Bolquetio & Sireto
reperitur.

(b) *Ex arbitraria potestate.* Unde cognoscitur,
judicem delegatum, in quem partes compro-
miserit, posse procedere, & potestate delegatâ,
& virtute compromissi, ut docuit Salgado de pro-
vent. Regia, p. 2. cap. 13. num. 130.

(c) *Compromissum.* Jure nostro canonico
compromitti potest, tam in judicem ordinari-
um, quam delegatum, quia aliàs de ipsa causa
cognoscere potest, ut probavi in cap. §. de arbi-
trariis.

(d) *Moderamine.* Quod ita oportuit declarari,
nam aliàs pensio pro vita pensionarii reservari
intelligitur. Glossa hinc verbo *Prioratus*, quæ est
conditio obligationis annuæ ex legato prove-
nientis, l. in singulos 8. ff. de annuis legat. unde
mors possessoris Ecclesiæ pensionario non de-
bet obesse, ex sententia capitis veniens 8. de
transact. capitis cum venissent 6. de institutione.
quod cum ex natura pensionum proveniat,

æquè statui debet in pensionibus reservari à
Pontifice, & ab Ordinario, ut docuerunt Cac-
cialupus de pensionibus q. 4. & 5. Giga quasi. 6.
num. 4. Gambara lib. 6. de offic. Legati, à num. 185.
à qua sententia discedunt Navarrus de simonia
consil. 43. conclus. 2. & de jure patron. consil. 8. Pa-
rius de confident. q. 28. num. 120. quos sequitur
Garcia de benefice. q. 1. cap. 5. num. 334. moventur
auctoritate præsentis textus, quatenus Inno-
centius in eo arbitrium ratum habet, ut
pensio pro vita debitoris tantum constituitur;
verum tamen ipsi mentem Innocentii non per-
calluerunt, nam nisi ob eam rationem fuisset
pensio ex vita debitoris æstimanda, id utique
procederet non solum in pensione xl. libra-
rum, sed etiam in pensione xx. cum utraque ex
prædicta arbitraria potestate descendat; quæ
moderatio cum ita facta non fuerit, sequitur
potestatem inferiorum non esse ita coarctandam,
ut pensio ab eis imposta vitam debitoris non
excedat. Fuit ergo hinc moderata pensio per Inno-
centium, ut levior esset Ecclesiæ obligatio, non
tamen quia judices modum excessissent in con-
stitutione pensionis.

COM-